

Kokousaika: 15.12.2021 klo 16.30 - 17.23

Paikka: Seurakuntatalo

Läsnä: Soudunsaari Marketta puheenjohtaja
Harjukelo Janne
Korva Leila
Lahtela Eino
Lohilahti Irja
Ruokanen Taisto
Sievola Hannu
Sutinen Hilikka
Takapuro Ari
Udd Pertti

Muut saapuvilla olleet: Pudas Leena kirkkoherra
Jaakkola Kari talouspäällikkö/pöytäkirjanpitäjä

Poissa: Hämeenniemi Satu
Oikarainen Pekka
Pätsi Anne
Pätsi Ella
Pätsi Salla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus:22 §

Pöytäkirjantarkastajat: 23 §: Taisto Ruokanen ja Hannu Sievola

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus: _____
Marketta Soudunsaari Kari Jaakkola
puheenjohtaja pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu aika ja paikka: Posiolla 16 pnä joulukuuta 2020

Taisto Ruokanen Hannu Sievola

Pöytäkirjan nähtävilläpito: Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus pidetään yleisesti nähtävänä taloustoimistossa 16.12.2021 - 15.1.2022 toimiston aukioloaikana.

Varmentaa: _____
Susanna Veijalainen
ilmoitustaulunhoitaja

KOKOUSKUTSU

Kirkkovaltuuston kokous pidetään **keskiviikkona 15. päivänä joulukuuta 2021 seurakuntatalolla** osoitteessa Sysitie 7, alkaen klo **16.30**.

ESITYSLISTA

- 23 § Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 24 § Pöytäkirjantarkastajien valitseminen, tarkastuksen ajankohdan ja nähtävilläpidon toteaminen
- 25 § Työjärjestyksen hyväksyminen
- 26 § Eropyyntö Posion seurakunnan luottamushenkilön tehtävistä
- 27 § Koronaviruspandemian vaikutukset Posion seurakunnan toimintaan
- 28 § Posion seurakunnan piispantarkastus
- 29 § Talousarvion sitovuustaso
- 30 § Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023 ja 2024
- 31 § Muut asiat
- 32 § Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Posiolla 7.päivänä joulukuuta 2021

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Marketta Soudunsaari

Kirkkovaltuuston kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 16.12.2021 - 15.1.2022 sen aukioloaikoina.

Julkipanotodistus:

Tämä kokouskutsu on julkipantu ja ollut nähtävillä julkisten kuulutusten ilmoitustaululla 7.12.2021.

Varmentaa:

Susanna Veijalainen
ilmoitustaulunhoitaja

KOKOUKSEN AVAUS, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kirkkovaltuusto 23 § Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Kirkkovaltuuston kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille 7.päivänä joulukuuta 2021 ja kokouskuulutus ja luettelo käsiteltävistä asioista on pantu nähtäville seurakunnan ilmoitustaululle 7.päivänä joulukuuta 2021. Täten kutsu on toimitettu KJ 8:5, 1-2 mukaisesti.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja toimittaa nimenhuudon. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin ja hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN, TARKASTUKSEN AJANKOHDAN JA NÄHTÄVILLÄPIDON TOTEAMINEN

Kirkkovaltuusto 24 § Kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan kaksi henkilöä pöytäkirjantarkastajiksi tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan. Jos pöytäkirjantarkastajien suorittamassa tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, valtuusto tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa. Pöytäkirjantarkastajat ovat yleensä toimineet tarvittaessa myöskin ääntenlaskijoina.

Päätösehdotus: Kirkkovaltuusto
1. suorittaa pöytäkirjantarkastajien valinnan;
pöytäkirja tarkastetaan heti kokouksen päättymisen jälkeen
2. toteaa, että pöytäkirja pidetään nähtävänä kokouskutsussa esitetyllä tavalla.

Päätös: 1. Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Taisto Ruokanen ja Hannu Sievola.
2. Hyväksyttiin.

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kirkkovaltuusto 25 § Käsittelyn pohjana on valtuuston jäsenille lähetetty esityslista

Päätös: Hyväksyttiin.

EROPYYNTÖ POSION SEURAKUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖN TEHTÄVISTÄ

Kirkkoneuvosto 92 § / 30.11.2021

Pentti Sova on 11.10.2020 päivätyllä eropyynnöllään anonut eroa Posion seurakunnan luottamushenkilön tehtävistä paikkakunnalta poismuuton takia (liite 2). Hän toimii seuraavissa luottamustehtävissä:
kirkkovaltuuston jäsen, kirkkoneuvoston varajäsen, Diakoniatyön johtokunnan jäsen ja Lähetystyön johtokunnan jäsen.

KL 23:6.1: Luottamushenkilön vapauttamisesta, eron myöntämisestä, pidättämisestä tai erottamisesta luottamustoimesta päättää se toimielin, joka on valinnut luottamushenkilön. Seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valitun luottamushenkilön osalta päätöksen tekee kuitenkin se toimielin, jonka jäsen luottamushenkilö on. KL 23:7: Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja sen jälkeenkin, kunnes toinen on valittu hänen sijaansa. Luottamushenkilön on hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos mm. 2) eroa ei ole myönnetty. Jos seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valittu luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta, hänen tilalleen kutsutaan varajäsen tai varaedustaja. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Johtokuntien johtosäännöt toteavat johtokunnan kokoonpanosta: Johtokuntaan, joka on kirkkoneuvoston alainen, kirkkovaltuusto valitsee toimikaudekseen puheenjohtajan ja kuusi muuta jäsentä sekä kolme varajäsentä. Johtokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan toimikaudekseen.

Päätösesitys (khra):

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että se

- 1) myöntää Pentti Sovalle eron luottamushenkilön tehtävästä kirkkovaltuuston jäsenenä
- 2) valitsee Pentti Sovan tilalle kirkkovaltuuston jäseneksi saman listan seuraavan varajäsenen eli Leila Korvan
- 3) myöntää Pentti Sovalle eron luottamushenkilön tehtävästä kirkkoneuvoston varajäsenenä
- 4) valitsee Pentti Sovan tilalle uuden kirkkoneuvoston varajäsenen
- 5) myöntää Pentti Sovalle eron diakoniatyön johtokunnan jäsenyydestä
- 6) valitsee Pentti Sovan tilalle diakoniatyön johtokunnan jäseneksi ensimmäisen varajäsenen eli Pauli Iinatin
- 7) valitsee uuden kolmannen varajäsenen diakoniatyön johtokuntaan
- 8) myöntää Pentti Sovalle eron lähetystyön johtokunnasta
- 9) valitsee Pentti Sovan tilalle lähetystyön johtokuntaan ensimmäisen varajäsenen eli Pirjo Lehtiniemen
- 10) valitsee uuden kolmannen varajäsenen lähetystyön johtokuntaan

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuusto 26 §

Kirkkoneuvosto esittää: Kirkkovaltuusto

- 1) myöntää Pentti Sovalle eron luottamushenkilön tehtävästä kirkkovaltuuston jäsenenä
- 2) valitsee Pentti Sovan tilalle kirkkovaltuuston jäseneksi saman listan seuraavan varajäsenen eli Leila Korvan
- 3) myöntää Pentti Sovalle eron luottamushenkilön tehtävästä kirkkoneuvoston varajäsenenä
- 4) valitsee Pentti Sovan tilalle uuden kirkkoneuvoston varajäsenen
- 5) myöntää Pentti Sovalle eron diakoniatyön johtokunnan jäsenyydestä
- 6) valitsee Pentti Sovan tilalle diakoniatyön johtokunnan jäseneksi ensimmäisen varajäsenen eli Pauli linatin
- 7) valitsee uuden kolmannen varajäsenen diakoniatyön johtokuntaan
- 8) myöntää Pentti Sovalle eron lähetystyön johtokunnasta
- 9) valitsee Pentti Sovan tilalle lähetystyön johtokuntaan ensimmäisen varajäsenen eli Pirjo Lehtiniemen
- 10) valitsee uuden kolmannen varajäsenen lähetystyön johtokuntaan

Päätös:

Kirkkovaltuusto

- 1) myönsi Pentti Sovalle eron kirkkovaltuuston jäsenyydestä.
- 2) valitsi Pentti Sovan tilalle kirkkovaltuuston jäseneksi vaalikauden loppuajaksi Leila Korvan.
- 3) myönsi Pentti Sovalle eron luottamushenkilön tehtävästä kirkkoneuvoston varajäsenenä.
- 4) valitsi Pentti Sovan tilalle uudeksi kirkkoneuvoston varajäseneksi Hannu Sievolan.
- 5) myönsi Pentti Sovalle eron diakoniatyön johtokunnan jäsenyydestä.
- 6) valitsi Pentti Sovan tilalle diakoniatyön johtokunnan jäseneksi ensimmäisen varajäsenen eli Pauli linatin.
- 7) valitsi uudeksi kolmanneksi varajäseneksi diakoniatyön johtokuntaan Pekka Oikaraisen.
- 8) myönsi Pentti Sovalle eron lähetystyön johtokunnasta.
- 9) valitsi Pentti Sovan tilalle lähetystyön johtokuntaan ensimmäisen varajäsenen eli Pirjo Lehtiniemen.
- 10) valitsi uudeksi kolmanneksi varajäseneksi lähetystyön johtokuntaan Pekka Oikaraisen.

KORONAVIRUSPANDEMIAN VAIKUTUKSET POSION SEURAKUNNAN TOIMINTAAN

Kirkkoneuvosto 94 § / 30.11.2021

Koronaviruspandemia on loppuvuoden aikana maassamme pahentunut ja seurakunta seuraa tarkasti tilannetta. Seurakunnan toiminnassa noudatetaan erityistä varovaisuutta piispa Jukka Keskitalolta sekä Posion kunnasta tulevien paikallisten ohjeiden mukaisesti (liitteet 4). Adventin ja joulun ajan tapahtumat järjestetään terveysturvallisuus sekä ajankohtaiset ohjeistukset huomioiden.

Päätösesitys (khra): Annetaan kirkkoneuvostolle ja kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuusto 27 § Kirkkoneuvosto esittää: Kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi koronaviruspandemian vaikutukset Posion seurakunnan toimintaan (liite 2).

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

PIISPAN LOPPULAUSUNTO POSION PIISPANTARKASTUKSESSA/KESKUSTELU JA TOIMENPITEET

Kirkkoneuvosto 96 § / 30.11.2021

Oulun hiippakunnan piispa Jukka Keskitalo on antanut Posiolla 17. ja 19.9.2021 suoritetun piispantarkastuksen päätteeksi liitteenä loppulausunnon Piispa on velvoittanut KJ 8. luvun 7 § nojalla käymään loppulausunnosta arvioivaa keskustelua työntekijöiden kanssa ja luottamushenkilöiden kokouksissa.

Piispa antoi seurakunnalle kiittävää palautetta

- hyvästä verkostoitumisesta paikkakunnan muiden toimijoiden kanssa (kunta, koulu ja muut yhteistyökumppanit)
 - huolellisesti hoidetusta seurakunnan perustyöstä (jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset, rippikoulu)
 - työalojen erilaisista vahvuuksista
 - toiminnasta sivukylillä
 - rohkeudesta kokeilla uusia toimintamuotoja
 - seurakuntalaisten aktiivisuuden noususta jumalanpalvelusten toteuttamisessa
 - onnistuneista talouden tasapainottamisohjelmista
 - aktiivisesta toiminnasta somessa ja striimauksessa (erityisesti korona-aikana)
- Lisäksi hän kiinnitti huomiota siihen, että Posiolla kirkkoon kuulumisprosentti on korkea (86,5%).

Seurakunnan toiminnalliset haasteet piispan mukaan ovat:

- kirkon sijainti hieman syrjässä keskustasta ja sen vaikutus saavutettavuuteen
- työikäisen väestön ja nuorten saaminen mukaan seurakunnan toimintaan
- väestön vähenemisen ja ikääntymisen myötä tulevat toiminnan tavoitettavuuden haasteet
- kokoavan toiminnan palauttaminen koronaa edeltäneelle tasolle

Lisäksi piispa kehotti huomioimaan entistä enemmän luonnon tarjoamia mahdollisuuksia seurakunnan toiminnassa ja päivittämään seurakunnan ympäristödiplomin. Talouden tasapainottamista joudutaan edelleen jatkamaan lähivuosina.

Piispan loppulausunnosta on käyty arvioiva keskustelu työyhteisön työpaikkakokouksessa 6.10.2021.

Piispan loppulausunnossa olevat toiminnalliset haasteet otetaan huomioon vuonna 2022 käynnistyvässä strategiatyöskentelyssä, jossa otetaan huomioon kirkon yhteinen "Ovet auki" -strategia ja Oulun hiippakunnan "Usko, toivo ja rakkaus pohjoisessa" -strategia. Konkreettiset toimenpiteet kirjataan vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan ja niitä arvioidaan toimintakertomuksessa.

Talouden tasapainottamiseen on lähivuosina kiinnitettävä edelleen huomiota, ja nämä toimenpiteet tehdään kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston hyväksymillä päätöksillä.

Piispan loppulausunto, lääninrovastin raportti kirkkoherranviraston ja arkiston tarkastuksesta ja pappisasessorin raportti hallinnon ja talouden tarkastuksesta (liite 3)

Päätösesitys (khra): Kirkkoneuvosto ja kirkkovaltuusto keskustelevat piispan loppulausunnosta ja päättävät jatkotoimista kirkkoherran ehdottamien toimenpiteiden pohjalta.

Päätös: Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuusto 28 § Kirkkoneuvosto esittää: Kirkkovaltuusto
keskustelee piispan loppulausunnosta ja päättää jatkotoimista kirkkoherran
ehdottamien toimenpiteiden pohjalta.

Päätös: Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

TALOUSARVION SITOVUUSTASO

Kirkkoneuvosto 102 § / 30.11.2021

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä sitovuustasosta. Talousarvion sitovuustasolla tarkoitetaan sitä kirkkovaltuuston hyväksymää määräraha- tai tulotavoitetasoa, jonka puitteissa määrärahat tai tulotavoitteet päätetään.

Seurakuntamme talousarvion sitovuustaso on viime vuosina ollut pääluokkatason siten, että määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia nettoperiaatteen mukaan. Pääluokkia ovat yleishallinto, seurakunnallinen toiminta, hautatoimi ja kiinteistötoimi.

Esitys (tp):

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että vuoden 2022 talousarvion sitovuustasoksi vahvistetaan pääluokkatason siten, että määrärahat ovat sitovia nettoperiaatteen mukaan.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuusto 29 §

Kirkkoneuvosto esittää: Kirkkovaltuusto vahvistaa vuoden 2022 talousarvion sitovuustasoksi pääluokkatason siten, että määrärahat ovat sitovia nettoperiaatteen mukaan.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO VUODELLE 2022 SEKÄ TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 JA 2024

Kirkkoneuvosto 101 §

KJ 15 luvun 1 §:n mukaan jokaista varainhoitovuotta varten on seurakunnalle viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelmassa ensimmäinen vuosi. Suunnitelma vuodet eivät ole sitovia. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Ne on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Seurakunnan toimintasuunnitelma 2022-2024 on johtokuntien ja taloushallinnon muodostama toimintasuunnitelmien kokonaisuus. Seurakunnan toiminnan tavoitteena on pitää hyvän sanoman esillä, rakastaa lähimmäistä ja saada seurakuntalaiset kokemaan itsensä arvostetuiksi. Posion seurakunta haluaa olla läsnä posiolaisten elämän arjessa - sen iloissa ja suruissa. Koronaviruspandemia tuo omat haasteensa seurakunnalliseen toimintaan. Toimintaa toteutetaan terveysturvallisuus edellä ja tarvittaessa tapahtumia siirretään myöhemmäksi turvallisempaan ajankohtaan.

Seurakuntatyön vuosiaiheena vuonna 2022 on "Tervetuloa seurakuntaan!". Tämä tarkoittaa, että pyrimme kynnyksen osallistua seurakunnan toimintaan olevan mahdollisimman matalan.

Seurakunnan toiminta ja kehittäminen tapahtuvat työntekijöiden ja vapaaehtoisten seurakuntalaisten yhteistyöllä. Pyrimme aktiivisesti pitämään esillä ja tarjoamaan mahdollisuuksia monimuotoiseen vapaaehtoistoimintaan kaikilla työaloilla.

Vuonna 2022 jumalanpalveluselämässä seurakuntalaisten osallistumista messun toteuttamiseen ja sen viettämiseen kehitetään edelleen. Tuomasmessuja ja Gospelmessuja järjestetään vapaaehtoisten kanssa.

Musiikkityössä jatkuu kuorotoiminnan ja jumalanpalveluselämän kehittäminen. Vapaaehtoisia musiikinesittäjiä kutsutaan rikastuttamaan jumalanpalveluselämää.

Yleisessä seurakuntatyössä jatkuvat miesten ja naisten illat. Vuonna 2022 järjestetään jälleen Tahdotko sanoa tahdon -avioliittoon vihkimistilaisuus, joka tarjoaa matalan kynnyksen mahdollisuuden avioliiton solmimiselle.

Diakoniatyössä jatkuu vapaaehtoistyön kehittäminen. Vapaaehtoiset ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämpi osa seurakunnan toimintaa.

Kasvatustyössä jatkuu lasten, varhaisnuorten, nuorten ja perheiden kiiretön kohtaaminen.

Lähetystyössä pyrimme edelleen lisäämään posiolaisten tietoisuutta lähetystyöstä. Koronaviruspandemia on nostanut esille ihmisten henkisen, hengellisen ja aineellisen hädän. Näihin avunpyyntöihin on tärkeää vastata.

KJ 15 luvun 3 §:n mukaan talousarvioon otetaan seurakunnan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Tuloarvioina siihen on otettava KL 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettu talousarviovuoden verotulot sekä seurakunnan muut tulot. Sen lisäksi on osoitettava, miten seurakunnan rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käytettävä- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2022 talousarvio 10.850 euroa ylijäämäinen. Kirkkovaltuusto vahvisti kokouksessaan 17.10.2021 vuoden 2022 veroprosentiksi 1,75 % ja kirkollisverotuloja arvioidaan kertyvän 540 000 euroa. Kirkon yhteisöveroosuus muuttui vuoden 2016 alusta lukien valtionavuksi, jota arvioidaan saatavan 64 000 euroa.

Ulkoiset toimintatuotot ovat yhteensä 128.170 euroa ja ulkoiset toimintakulut 705.881 euroa. Toimintakate, seurakunnan oman toiminnan tulos, pienenee vuoden 2021 talousarvioon nähden 17.157 eurolla. Työalat ovat säilyttäneet toimintakulunsa pääosin vuoden 2021 tasolla.

Verotulojen täydennysavustuksen määräksi on arvioitu 53.350 euroa.

Lainojen lyhennykset ovat vuonna 2022 n. 32 800 euroa ja lainojen korkokulut 2 350 euroa.

Suunnitelmavuodet 2023 ja 2024 ovat alijäämäisiä. Kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 16.10.2018 talouden tasapainottamisohjelman, jonka toimenpiteillä on tavoitteena saada merkittäviä säästöjä henkilöstökuluissa.

Päätösesitys (tp): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle liitteenä (liite 4) olevan vuoden 2022 toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä vuosien 2023 - 2024 toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä.

Päätös: Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuusto 30 § Kirkkoneuvosto esittää: Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä (liite 4) olevan vuoden 2021 toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä vuosien 2022 - 2023 toiminta- ja taloussuunnitelman.

Päätös: Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Kirkkovaltuuston jäsen Janne Harjukelo saapui kokoukseen tämän pykäläkohdan aikana klo 17.00.

MUUT ASIAT

Kirkkovaltuusto 31 § Todettiin, ettei ollut.

VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kirkkoneuvosto 32 §

Päätettiin kokous klo 17.23

Valitusosoitukset: 23, 24, 29, 30